

ENSENYAMENT DELS ESPORTS COL·LECTIUS

INICIACIÓ

Pel que fa a la iniciació dels esports col·lectius, els especialistes coincideixen en el fet que cal dur a terme un treball que contempli:

- recreació
- educació
- competició

Quant a l'edat:

- de 6 a 8 anys → edat precoç, cal iniciar a través del joc
- de 9 a 11 anys → edat eficaç recomanada
- a partir de 12 → especialització

La metodologia de treball per a la iniciació que més bons resultats dona, són els mètodes actius (mètode global, pedagogia del descobriment i exploratòria, treballant sempre amb l'aprenentatge significatiu). S'ha demostrat que els jocs modificats són molt eficaços en aquesta etapa.

ESPORTS COL·LECTIUS I EDUCACIÓ

Parlebas va fer una afirmació el 1969 que és perfectament vigent quan parlem d'esport i educació:

"...l'esport no te cap virtut màgica, pot fomentar la solidaritat i cooperació o per contra l'individualisme; pot educar respecte a la norma però també pot fomentar la trampa. Tot depèn de l'EDUCADOR i la forma d'ensenyar, que es fomentin o no els valors positius que té".

Més concretament, els esports col·lectius tenen tres característiques que els doten de grans possibilitats educatives:

1. la gran rellevància dels processos tàctics
2. jugar en equip: relacionar-se, comunicar-se, tolerar ...
3. el mòbil com a potenciador lúdic

ENSENYAMENT TRANSVERSAL DELS EECC

Els esports col·lectius tenen molts aspectes en comú, això fa que alguns experts en recomanin un aprenentatge transversal, és a dir "no ensenyar futbol, rugbi, bàsquet o handbol" sino planificar un treball dels seus aspectes comuns i per fer-ho utilitzar un o altre esport. Cal remarcar que aquest plantejament exclou el voleibol per les seves característiques d'espais separats no invasius i xarxa.

Laurent Bengué ⁽¹⁾, en el seu llibre "*Fundamentos transversales para la enseñanza de los deportes de equipo*", fa una proposta en aquest sentit. La justifica també, afirmant que no tots els professors d'Educació Física, dominem perfectament tots els esports.

Aquesta proposta ens permetrà avaluar situacions d'atac i defensa, independentment de l'esport.

Bengué, parla de tres nivells de joc per a l'aprenentatge dels eecc:

1. joc real amb terreny reduït i menys jugadors
2. tècnica i tàctica amb 2x2 o 3x3
3. treball individual de tècnica

Les competències comunes que tenen la majoria d'eecc són:

- accedir a la zona favorable per marcar o anotar
- conservació de pilota
- capacitat d'anotar
- necessitat de recuperar la pilota
- necessitat de crear i utilitzar espais lliures
- actuar a diferents velocitats d'execució
- coneixement del reglament específic de cada esport

Per plantejar el treball, diferencia tres nivells de formació (principiant, iniciat i avançat) amb un treball específic i concret pel que fa a atac i defensa a cada nivell.

	PRINCIPIANT	INICIAT	AVANÇAT
A T A C	<ul style="list-style-type: none"> . conservació de pilota . avançar . conducció de pilota . passada simple . tècnica per anotar/marcar 	<ul style="list-style-type: none"> . avançar ràpid . recolzar el company . conducció ràpida . passada llarga . desmarcar-se . contraatac 	<ul style="list-style-type: none"> . sistemes de joc . protegir la pilota . crear espais . marcar ràpid . pressionar . demanar la pilota
D E F E N S A	<ul style="list-style-type: none"> . col·locar-se entre la pilota i el blanc (porteria, cistella, zona de marca) . oposar-se al portador de la pilota 	<ul style="list-style-type: none"> . disputar la pilota . interceptar la pilota 	<ul style="list-style-type: none"> . aturar l'atacant . recuperar la pilota . defensa individual i en zona

De tots aquests continguts, en fa propostes d'exercicis pràctics on utilitza un o altre esport de forma aleatòria o a la vegada triant l'esport que facilita més l'aprenentatge d'un o altre contingut.

És especialment recomanat el seu llibre:

- Laurent Bengué
"Fundamentos transversales para la enseñanza de los deportes de equipo"
Editorial Inde , Barcelona 2005

(1) *Laurent Bengué: professor d'Educació Física, formador de formació contínua, supervisor pedagògic de la IUFM de París*